

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка на проєкт експертного висновку ГЕР щодо можливостей акредитації освітньо-професійної програми 23229 Англійська філологія та переклад, дві західноєвропейські мови, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, спеціальність 035 Філологія

Київський національний університет імені Тараса Шевченка дякує Галузевій експертній раді за виконаний аналіз акредитаційної справи і надає свої коментарі до розділу 3 (Рекомендації з подальшого удосконалення ОП) проєкту експертного висновку

Проект висновку ГЕР	Коментарі КНУТШ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>1. Рекомендуємо у новому навчальному році формалізувати процедуру отримання інформації стосовно цілей та програмних результатів ОПП (побажання, зауваження та рекомендації) від усіх стейкхолдерів; в подальшому залучати стейкхолдерів до процесу формування цілей та програмних результатів.</p> <p>2. Рекомендуємо у новому навчальному році гарантувати повне досягнення мети освітньої програми у частині опанування трьома іноземними мовами та передбачити вивчення третьої іноземної мови в обов'язковому блоці дисциплін.</p>	<p>1. Зауваження та рекомендації стейкхолдерів регулярно обговорюються на засіданнях кафедри, стейкхолдери залучені до процесу формування цілей та програмних результатів навчання за ОПП, представники стейкхолдерів беруть участь у засіданнях кафедри, що відображено у протоколах засідання кафедри, наданих експертам у кабінеті гаранта.</p> <p>2. Рекомендація буде уважно вивчена.</p>
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>1. Рекомендуємо до початку 2023-2024 н.р. в РНПД скорегувати мету в ОК01.01, ОК01.02, ОК01.05, ОК01.06 відповідно до змісту та фокусу ОП</p> <p>2. Рекомендуємо розробникам ОП розширити перелік дисциплін у межах вибіркового блоку.</p>	<p>1. Формулювання мети ОП загалом логічне – ОПП забезпечує предметну складову потенційної майбутньої викладацької траєкторії професійного зростання (і серед випускників кафедри є чимало викладачів, які працюють в закладах освіти різних рівнів). Різноманітні мовні школи і центри запрошують студентів на роботу починаючи з другого курсу. У сучасній системі освіти, ОП на рівні бакалавра є лише першим кроком в освіті майбутнього викладача, але починаючи саме з бакалаврату студенти опосередковано отримують знання про методику викладання, про методичні прийоми, і можуть використовувати їх під час власної викладацької діяльності. При цьому програма дійсно не передбачає присвоєння професійної кваліфікації викладача.</p> <p>2. Перелік дисциплін у вибіркового блоку визначається можливою кількістю кредитів, іспитів та заліків у кожному семестрі, і має логічні обмеження у потенційному зростанні. Вибіркові блоки передбачають усталену структуру, але вони структуровані таким</p>

Проект висновку ГЕР	Коментарі КНУТШ
<p>3. Зміст ОК17 Соціально-комунікативна практика дисонує із позиціонуванням ОП як такої, що передбачає опанування трьох іноземних мов, тому рекомендуємо актуалізувати зміст ОК17 обов'язковим іншомовними складниками.</p> <p>4. Проходження практик відбувається здебільшого через самостійний пошук студентами баз практик, тому рекомендуємо розширити перелік угод про співробітництво для гарантованого забезпечення студентів базами практик.</p>	<p>чином, що студенти можуть обрати дисципліни з іншого блоку, забезпечивши індивідуальну траєкторію навчання. У здобувачів освіти є також можливість обрати дисципліни, що викладають інші структурні підрозділи університету.</p> <p>3. Як зазначено у РП Навчально-виробничої практики «Соціально-комунікативної», її метою є оволодіння загальними компетентностями, тобто здатністю комунікувати з представниками різних соціальних груп, працювати в колективі, використовувати індивідуальний підхід у роботі з колегами, дітьми дошкільного, шкільного віку, людьми похилого віку, а також застосовувати в роботі та повсякденному спілкуванні широкий комплекс знань із соціогуманітарного блоку дисциплін. Необхідність дисципліни зумовлено існуючими запитами сучасного ринку праці, що потребують загальних, соціальних компетентностей (Soft skills), на закріплення яких і спрямована практика. Абсолютна більшість студентів проходять її в організаціях, де робочою мовою є англійська (наприклад, G.H.E.H. Real Estate GmbH, Берлін, Німеччина, німецька транспортна компанія «SHER WOOD») або в установах, де існує спілкування з іноземцями (наприклад, Центр іноземних мов, Підготовче відділення для іноземних громадян КНУ імені Тараса Шевченка).</p> <p>4. Студентам надається можливість проходження практик в обраній ними установі, що дозволяє збудувати індивідуальну освітню категорію. З урахуванням ситуації в Україні у 2020-2023 роках вважаємо можливість проходити практику в різних установах виправданою. Усі здобувачі освіти, які не мають власних побажань щодо місця проходження практик, забезпечуються місцем практики від університету.</p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В Рекомендуємо у новому навчальному розробі провести заходи для здобувачів освіти за ОП з метою ознайомлення з можливістю отримувати знання у межах неформальної освіти та інформувати здобувачів про процедуру визнання РН неформальної освіти; заохочувати здобувачів освіти брати участь у проєктах неформальної освіти поза</p>	<p>Рекомендації ГЕР будуть враховані при підготовці до наступного навчального року, однак зазначимо, що заохочення «здобувачів освіти брати участь у проєктах неформальної освіти поза межами ОП» в жодному разі не є ні ціллю програми ні ціллю ЗВО, оскільки і освітня програма і ЗВО мають досягати заявлених цілей без відсилання здобувачів на програми неформальної освіти.</p>

Проект висновку ГЕР	Коментарі КНУТШ
межами ОП.	
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В Рекомендуємо у новому навчальному році оптимізувати процедуру інформування та вибору теми курсової роботи через онлайн сервіси з можливістю перегляду розширеного темарію курсових робіт.</p>	<p>Інформацію про теми курсової роботи студенти ОП отримують на електронну пошту. Список тем курсових робіт нараховує 70-90 позицій, що є достатнім для 55-60 студентів. Відповідно, студенти мають вільний доступ до списку тем. Крім того студентам не забороняється обрати іншу тему для курсової роботи після консультацій з викладачами та завідувачем кафедри. Студенти надсилають заяви про обрану тему завідувачу кафедри в електронному вигляді. Завідувач кафедри призначає наукового керівника, враховуючи спеціалізацію викладачів кафедри в межах англістики. Кожний студент персонально отримує відповідь від завідувача кафедри, науковий керівник отримує повідомлення про призначення керівником. Лаборант кафедри складає список студентів, фіксуючи обрані теми курсових робіт та наукових керівників. Таким чином відбувається фіксація теми курсової роботи. Вважаємо, що вільний доступ до тем та онлайн формат у виборі теми курсової роботи забезпечений повною мірою.</p>
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В 1. Рекомендуємо у новому навчальному році продовжувати позитивну практику розвитку культури академічної доброчесності КНУТШ серед здобувачів вищої освіти та викладачів. 2. Рекомендуємо до атестаційного іспиту включити перевірку результатів навчання з трьох іноземних мов, що відповідатиме назві ОП та меті програми.</p>	<p>1. Рекомендація ГЕР констатує наявність практики розвитку культури академічної доброчесності КНУТШ серед здобувачів вищої освіти та викладачів, отже вважаємо таку рекомендацію неактуальною. 2. Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 «Філологія» передбачає здійснення атестація здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену. Комплексний підсумковий іспит з англійської мови і літератури та перекладу спрямований на перевірку фахових знань з англійського мовознавства, літературознавства та перекладу та повністю відповідає спеціалізації ОП - 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська. ОПШ на рівні бакалаврату не передбачають присвоєння кваліфікації, тому вважаємо існуючу підсумкову атестацію достатньою. Не вважаємо вносити до підсумкового іспиту питання / завдання з</p>

Проект висновку ГЕР	Коментарі КНУТШ
	другої та третьої мов, оскільки це порушує концепцію та логіку підсумкової атестації.
Критерій 6. Людські ресурси	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>1.Рекомендуємо з вересня 2023 активізувати та систематизувати практику залучення роботодавців до викладання ОК.</p> <p>2. Рекомендуємо продовжувати та підтримувати роботу з кадрового посилення освітньої програми, зокрема в контексті розвитку наукового потенціалу кафедри англійської філології та міжкультурної комунікації, залучення до викладання на ОП та професійної підтримки молодих кадрів.</p> <p>3. Рекомендуємо підтримувати та вдосконалювати політику активізації публікаційної діяльності НПП.</p> <p>4. Рекомендуємо залучати успішних випускників ОП до проведення аудиторних занять для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти.</p>	<p>1. Аудиторні заняття для студентів ОП проводяться лише іноземними мовами науково-педагогічними працівниками, які мають дипломи фахівців з іноземних мов або сертифікати, що підтверджують володіння іноземними мовами на рівні не нижче B2, отже систематичне залучення роботодавців можливе лише на базах практик.</p> <p>2. Зазначимо, що на час роботи ЕГ лише один викладач кафедри не має наукового ступеня – О.Шебуніна, яка працює на 0.25 ставки і не залучена до викладання на ОП, що проходила акредитацію. Всі інші викладачі мають наукові ступені та вчені звання. Протягом 2022-23 н.р. к.ф.н. Борисович О.В., к.ф.н. Павліченко Л.В., к.ф.н. Задоріжна Н.І. отримали вчене звання доцента, к.ф.н. Карабан А.В., к.ф.н. Орлова В.В., к.ф.н. Нікіфорова Є.Ю. виконали всі вимоги і були рекомендовані Вченою Радою КНУ і ННІФ на присвоєння вченого звання доцента. На кафедрі працює після захисту дисертації випускник кафедри та аспірантури к.ф.н. Литовченко Д.С., доктор філософії Пригодій О.С. Кадровий склад кафедри оновлюється, поповнюється молодими викладачами, які відповідають високим вимогам КНУТШ до викладацького складу. Вважаємо рекомендацію ГЕР неактуальною.</p> <p>3. В Університеті існує рейтинг публікаційної активності науково-педагогічних працівників, на основі якого здійснюється матеріальне заохочення публікаційної діяльності співробітників.</p> <p>4. Високі вимоги КНУТШ до викладачів, які проводять аудиторні заняття, не дозволяє залучати випускників бакалаврату. Випускники ж магістратури працюють на кафедрі, наприклад, Х. Йордан у 2020-2022 рр. Викладачі кафедри, які задіяні в ОП, майже на 100% є випускниками кафедри англійської філології різних років. З рекомендації ГЕР неясно, про яку саме мотивацію (до чого?) іде мова.</p>
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>Рекомендуємо у новому навчальному році частіше доводити до відома здобувачів ВО правила із техніки безпеки (інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності,</p>	<p>Правила із техніки безпеки, що перелічені у рекомендаціях ГЕР, вивчаються у 5-9 класах загальноосвітньої середньої школи у рамках дисципліни «Охорона здоров'я». Студенти отримують відповідні інструктажі перед</p>

Проект висновку ГЕР	Коментарі КНУТШ
протипожежної безпеки, безпеки поводження у зимовий період, безпеки перебування на спортивних майданчиках, безпеки поводження на масових заходах за межами університету, цивільного захисту тощо).	направленням на практику.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>1. Рекомендуємо вдосконалити та систематизувати процес обговорення результатів опитування з усіма групами стейкхолдерів, розглянути можливість запрошення зацікавлених здобувачів та/або представників студентського самоврядування і випускників ОП на засіданнях кафедри та/або робочої групи не лише для внесення ними пропозицій щодо удосконалення освітньої програми, а й для обговорення результатів опитування щодо якості ОП.</p> <p>2. Рекомендуємо проектній групі ОПП продовжувати практику співпраці із групами роботодавців, стейкхолдерів та всіма зацікавленими особами, формалізувати механізми зворотного зв'язку з роботодавцями.</p>	<p>1. Як зазначено у п. 8.2 Висновку ГЕР: «Пропозиції здобувачів беруться до уваги під час перегляду ОП. Рівень задоволеності здобувачів ОП якістю освітнього процесу з'ясовується шляхом що семестрового анонімного анкетування студентів... Питання оновлення ОП є актуальними і важливими для представників студентського самоврядування, які є членами вчених рад, комітетів, інших органів управління КНУТШ». Отже Висновок містить інформацію, що рекомендації вже виконано.</p> <p>2. Пункт 8.3 Висновку ГЕР містить інформацію, що «у Звіті ЕГ зазначено, що під час онлайн візиту, зустрічі з роботодавцями та іншими групами стейкхолдерів, ЕГ пересвідчилася в тому, що роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості». Зауваження та пропозиції роботодавців обговорюються на засіданнях кафедри, що відображено у протоколах.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	
<p>Рівень відповідності (ГЕР): В</p> <p>Рекомендуємо зазначати на сайті КНУТШ, коли ОПП була оприлюднена для розгляду громадськістю разом із таблицею пропозицій від стейкхолдерів.</p>	<p>Заплановано внесення змін до наповнення вибіркового блоку ОПП, проект Опису після затвердження НМК ННІФ буде оприлюднено на сайті КНУТШ.</p>